

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindelicorum, 1688

Cap. XXXII. De degradatione & depositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40761

CAPUT XXXII.

*De degradatione & de-
positione.*

SUMMARIUM.

- I. Quid sit degradatio.
- II. Quid sit depositio.
- III. Quomodo convenient.
- IV. Quomodo differunt.
- V. Quotuplex degradatio.
- VI. Quotuplex depositio.
- VII. Quomodo differunt à censuris.
- VIII. Utriusque effectus.
- IX. Propter quæ crimina fit degradatio.
- X. Propter quæ crimina depositio.
- XI. Degradandi facultatem non habent
regulares.
- XII. Degradationis modus & forma.
- XIII. Depositionis pæna quibus verbis fit.
- XIV. Depositos aut degradatos quis possit
restituere.

I. DE

DEGRADATIO est sententia Ecclesiastica, quâ persona Ecclesiastica, perpetuò ab Altaris ministerio, & gradu Ecclesiastico removetur sine spe restitutionis.

II. Depositio item est verbalis sententia, quâ clericus privatur omni beneficio & officio in perpetuum, absq; spe illud consequendi, retentum privilegio clericali, fori & canonis.

III. Et in hoc convenient degradatio & depositio, quod utraq; removet clericum ab omni beneficio, & officio in perpetuum absq; ulla spe illud iterum consequendi.

IV. Differunt tamen in hoc, quod degradatio includit privationem privilegij & canonis, quam depositio propriè non includit.

V. Degradatio, prout à depositione distinguitur, est duplex; verbalis, & actualis seu realis. Prima est sententia, ut diximus, qua persona privatur, &c. Actualis vero seu realis est poena, qua actualiter privatur, ut supra, sed cum quadam solemnitate: Unde degradatio verbalis & actualis se habent sicut sententia, & executio ipsius sententiae, nam per primam profertur sententia, per secundam mandatur executioni quoad aliquas actiones.

VI. Depositio item potest dici duplex, verbalis scilicet, & actualis; per primam enim de-

clararur voluntas judicis, & per secundam ex-
cutioni mandatur, quod judicatum est.

VII. Differunt degradatio & depositio à
censuris, quia censuræ sunt pœnæ medicinæ,
quæ auferri possunt, posita emendatione delin-
quentium; istæ vero sunt pœnæ vindicativæ ca-
rentes omni spe remissionis, illæ sunt quidem
pœnæ partiales, quæ imponuntur, ut resplicant,
qui eas incurrerunt, & non privant delinquentes
omni beneficio, aut omni officio, sed solum al-
cujus exercitio, & ad tempus; istæ vero sunt &
dicuntur totales, id est, privant ab omnibus ab-
solutè, tum officiis, tum beneficiis, eorumq; ex-
ercitiis.

VIII. Inter effectus isti sunt præcipui, quod
degradati realiter, aut verbaliter, non potuerunt
privilegio fori aut canonis; si quis enim illes
percusslerit, non remanet excommunicatus, po-
testq; judicari apud judices seculares, cap. novem-
mus de verborum signific. cap. degradatio de penit.
in 6. Præterea non solum privantur functioni-
bus Ecclesiasticis, seu usu cujuscunq; Ordinis, sed
etiam, si celebrant, privantur quoq; laïca com-
munione, nisi solum tempore mortis, licet in
hoc post pœnitentiam peractam dispense Episcopus, cap. accedens dist. 50. neq; tales priva-
tur oneribus & obligationibus clericorum, si
licet officij recitandi, castitatis, &c. nec possunt
dicere *Dominus vobiscum*, quia hoc denotat illa
quam dignitatem, quam non habent.

IX. Cri-

X. Cri-
verbalem,
verans po-
prum, ince-
patrum f-
portant ir-
quis perm-
moris sine b-
degradati-
tum hæ-
X. Cri-
rem, sunt
milia atro-
vis enormes
XI. De-
galares de-
ditos jure c-
tantum ad
rem Vicari-
oi. Trident
submittere a-
pum, sic de-
lates ex pri-
caus accid-
erit degra-
dum. Pra-
verbalis po-
ditos.

XII. D-
Episcopus.

IX. Crimina, quæ merentur degradationem verbalem, sunt adulterium, concubinatus perseverans post monitionem, simonia notoria, stuprum, incestus, furtum, perjurium, homicidium patratum solo consilio, & alia crimina, quæ important irregularitatem; item delictum, quo quis permittrit culpabiliter suum parochianum non sine baptismo. Quæ verò merentur realem degradationem, sunt homicidium qualificatum, etenim hæresis, sodomia sæpius exercita.

X. Crimina vero, quæ merentur depositio nem, sunt eadem degradationis verbalis, & similia atrocia, & alia adulterio majora, & quodvis enorme.

XI. Degradandi facultatem non habent regulares degradatione actuali seu reali suos subdinosjre communi, quia jus commune designat tantum ad id munus Episcopos, vel eorum filium Vicarios. *Cap. degradatio de pœnis in 6. Consil. Trident. sess. 13. de reform. cap. 4.* quia, sicut admittere ad Ordines, ad solum spectat Episcopum, sic dejicere ab illis; neq; hoc habent regulares ex privilegio aut ex consuetudine: unde si calus accideret, quod Religiosus propter crimen esset degradandus, advocaretur Episcopus, non autem Prælatus regularis. Degradatio vero verbalis potest fieri à Prælatis regularibus in subditos.

XII. Degradatio fit hoc modo: Proprius Episcopus, assistentibus sibi aliis sex Episcopis,

g 3

pro

pro condemnatione Diaconi & Subdiaconi illis præsentibus, veluti assessoribus, & justitiae causam cognoscentibus, sententiam pronuntiat. Tamen *Concil. Trident.* *sup. cap. 4. de reform.* statis esse decernit, si loco Episcorum totidem Abbates, aut alij in Ecclesiastica dignitate constituti clerici adhibeantur: Facta autem degradatione verbali, seu pronuntiata sententia, accedit Episcopus etiam sine alijs assessoribus ad criminisum, illumq; actuali adhibita ceremonia spoliat & exuit, & vestibus & ornamentis clericalibus spiritualis militiæ insignibus, vel jambantea spoliatum, solemniter declarat; deinde iudici seculari denuntiat, ut reum tanquam extum Ecclesiasticis privilegiis, in suum forum recipiat cum efficaci & ex animo facta deprecatione, ut circa mortis periculum sententiam circa eum moderari velit.

XIII. Depositionis poena per sententiam in scriptis latam his aut similibus verbis declaratur; quapropter præfatum, ab ordinibus & gradibus Ecclesiasticis deponimus, ipsumq; perpetuò, ab omni altaris ministerio removentes.

XIV. Degradatos non possunt restituere Prælati regulares etiam subditos, seu, cum illis dispensare in hac poena, casu, quo post degradationem Religiosus non esset tradendus curia seculari, vel etiam constaret illum esse injunctum condemnatum: est enim indispensabilis ex natura

ra sua, & nullus præter Papam potest illum re-
mittere.

Depositi vero jure communi possunt dispen-
sari à Papa, & ab Episcopo, si delictum non est
gravius adulterio, cap. et si clerici de judic.

Possunt etiam dispensari à Prælatis Religio-
num cum suis subditis, & peracta pœnitentia,
modo tales pœnæ non sint Papæ reservatæ, Le-
zana cap. 10. tom. 1. num. 35.

& cap. 18.

n. 46.

g 4

CA-